

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2024 (NEW COURSE)
C-17 Agronomy(Core -17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (૧૦)
- 1) સમાનતા પ્રયોગ એટલે શું? આવા પ્રયોગ પરથી મળતી માહિતીના ઉપયોગ વિશે જણાવી, જમીનની અસમાનતાની અસર ઓછી કરવાના ઉપાયો મુદાસર વર્ણવો.
 - 2) ક્ષેત્ર પ્રયોગ માટે સ્થળ પસંદગી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (૧૦)
- 1) પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું? પ્રાયોગિક દોષમાં વધારો કરવા માટે જવાબદાર પરિબલોની ચર્ચા કરો.
 - 2) એક ક્ષેત્ર પ્રયોગમાં 400 સે.મી. લાંબા ખંડમાં બે હાર વચ્ચેનું અંતર એક મીટર હોય તેવી કુલ 20 હારો આવેલી છે. જો સીમા અસર નિવારવા માટે બંન્ને બાજુએથી બે-બે હાર તથા ખંડની લાંબી બાજુના બંન્ને છેડે 200 સે.મી. જેટલી જગ્યા સીમા અસર તરીકે છોડવામાં આવેલ છે. તો ખંડના કુલ વિસ્તાર અને ચોખ્ખા વિસ્તારના ક્ષેત્રફળની ગણતરી કરો. (આકૃતિ અને ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
- પ્રશ્ન-૩ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)
- 1) ક્ષેત્ર પ્રયોગની કાર્ય પદ્ધતિ.
 - 2) ચોરસ ખંડ અને લંબચોરસ ખંડના ફાયદા-ગેરફાયદા.
 - 3) સીમા અસર
 - 4) સ્થાનિક નિયંત્રણ
 - 5) માવજતોનું પુનરાવર્તન કરવાથી થતા ફાયદાઓ.
- પ્રશ્ન-૪ કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (૧૫)
- 1) ટેલીફોન ડીરેક્ટરીના કુલ ગ્રાહકોની યાદીમાંથી અભ્યાસ માટે નમૂના તરીકે 70 ગ્રાહકોની પસંદગી કરવા માટે નક્કી કરવામાં આવેલ સરખું અંતર(નિશ્ચિત અંતર) 40 હોય તો ટેલીફોન ડીરેક્ટરીની યાદીમાં કુલ ગ્રાહકોની સંખ્યા કેટલી હશે? (ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
 - 2) માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - 3) સ્તરીત નમૂના પદ્ધતિ એટલે શું?
 - 4) પાકની બે હાર વચ્ચેના ત્રણ અંતરો 25 સે.મી., 50 સે.મી. અને 75 સે.મી.ની મગફળીના પાક ઉત્પાદન પર શું અસર થાય છે તે ચકાસવાના પ્રયોગમાં ખંડની ઓછામાં ઓછી કેટલી પહોળાઈ રાખશો? (ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
 - 5) પ્રાયોગિક એકમોને માવજતોની ફાળવણી લોટરી પદ્ધતિથી કરવાથી થતા ફાયદા વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
 - 6) ક્ષેત્ર પ્રયોગના હેતુઓ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
 - 7) પ્રાથમિક પ્રયોગ અને નિદર્શન પ્રયોગ વચ્ચેના તફાવત ટૂંકમાં જણાવો.
